

[Gudiksen.]

halvandet års forløb afgøres værdien af oppebørselsmyndighederne. Det skulle ikke være nødvendigt at indsætte en bestemmelse som den foreslåede. Hvad køber eller sælger skal betale, ligger i virkeligheden udenfor lovens rammer. Jeg ved nok, at der i de senere år nu og da er købt en grund, og så har køberen betalt for meget for den, men sådan har det altid været. De, der ikke tænker sig om, må betale for det, og der er slet ingen grund for lovgivningsmagten til at gribe særlig ind, således som det foreslås i §§ 8—11. Det generer mig i høj grad, at der i den danske rigsdag kan gennemføres tre paragraffer som disse.

Bestemmelsen om de små huse med de 800 m² grund er forandret nu, og det finder jeg er en fordel, ellers ville der være stor misforholdelse indenfor denne gruppe af grundejere både mellem dem, der har bygget, og i særdeleshed mellem dem, der skal til at bygge. Men nu er denne bestemmelse altså blevet ændret. Jeg er i det hele taget imod, at der skal være særbestemmelser for små huse.

Højesteretssagfører Thorsteinsson her i København skrev for nogle dage siden i et af de københavnske blade, at det, der karakteriserede lovforslaget, således som det foreligger, var efter hans formening den store usikkerhed med hensyn til virkningerne af loven, og det synes jeg han har ret i. Han sagde også en anden ting. Han sagde, at dersom det princip er rigtigt — og det er vi enige om fra alle sider, det er —, at de værdier, som samfundet skaber, skal gå i samfundets kasse, må det også være sådan, at både store og små må yde deres bidrag. Det er jeg enig med ham i, og derfor mener jeg, det er et lille sidespring, at man lader de små huse slippe. Det kan være meget kønt, men det har ikke meget med de rene principper at gøre. Det er også kun en midlertidig bestemmelse, sådan forstår jeg det i hvert fald; ved ejerens død eller ved salg falder bestemmelsen bort. Ellers ville det også være en meget kedelig rettighed at give de små ejendomme, at de skulle være fri.

Jeg synes altså, at loven vakler noget i sine principper overfor de små huse og overfor spørgsmålet om gartnerier og anden erhvervsmæssig udnyttelse af jorden. Jeg ville hellere have set loven gennemført sådan, at den var ren. Nu er den efter min mening forurennet; der er taget unødvendige og uvedkommende bihensyn, hvilket nogle finder rigtigt, medens jeg synes, at vi skulle have gennemført loven uden at tage disse hensyn. Så var loven blevet

ren, og den var blevet bedre, end den nu bliver, og tillige lettere at overse.

Der er ellers ikke væsentlige rent tekniske ændringer i lovforslaget i forhold til den gamle lov. Der er ændret ved den 10 pct. margin ved fejlurderinger. Der er ændret lidt her, men det er stadig 10 pct., kun på en lidt anden måde. Der er endvidere ændret ved konjunkturbestemmelsen, og vurderingen og grundstigningsskylden skal nu foretages hurtigere. Men jeg vil gerne sætte et stort spørgsmålstegn ved, hvor meget hurtigere det vil blive end nu. Det er et stort apparat at sætte i gang, og det skal gøres forsvarligt og gøres rigtigt. Jeg tvivler meget om, at der kan vindes så forfærdelig megen tid ved, at der i loven indsættes en bestemmelse om, at det skal ske hurtigt.

Derimod er der sket en mægtig forandring ved, at halvdelen af de 4 pct. er blevet til fulde 4 pct. Mit parti er enig i, at vi skal opkræve den fulde procent.

Men jeg synes som sagt ikke, at vi i §§ 8—11 behandler sælgeren helt rimeligt. Jeg synes, det er for hård en fremgangsmåde, og jeg synes, det er en ligefrem chikenering af køberen, at vi beskytter ham på alle leder og kanter. Efter min formening skulle der kun tages to hensyn ved lovens udformning. Det ene er, at vi får så hurtig en vurdering til grundstigningsskyld som muligt og får resultatet frem til køber og sælger, så de ved, hvad de går ind til. Det andet hensyn er, at samfundet sikrer sig, at det får den naturlige værdistigning af jorden. Det kan let gå sådan med de bihensyn, der her er taget, at vi neppe ikke får fat i den værdistigning, som samfundet har krav på.

Så er der indført en ting, som har været nævnt et par gange, nemlig en bestemmelse om, at der skal tages hensyn til prisforholdene ved ansættelsestidspunktet. Det er klart, at det skal der. Men dersom der endnu er noget, der kan misforstås — og prisforholdene vil jo sige handelspriserne i øjeblikket —, vil det være meget uheldigt. Jeg håber ikke, det kan misforstås, for udtrykket prisforholdene ved ansættelsestidspunktet er i virkeligheden rigtigt, men det kan altså let føre til, at der blive lagt vægt på salgssummerne. Det er klart, at når sælgeren ikke kan få nogen gevinst og skal afgive et kapitaliseret beløb til køberen, vil han ikke være interesseret i at sælge jorden. Derfor kan det godt tænkes — det var højesteretssagfører Thorsteinsson også inde på —, at der i fremtiden vil ske mange salg underhånden, mange salg under bor-